

Nazaj h krščanstvu, in sprava bo tu!

Odkar je vsled starosti in bolehnosti odložil vodstvo v nemški krščanskosocialni stranki dr. Lueger, ta v novejši avstrijski politiki simpatična prikazen, in je prevzel strankino vodstvo dr. Gessmann, v katerem se pretaka židovska kri, je začela krščanskosocialna stranka zapuščati zastavo, pod katero je stranka narastla in se utrdila, zastavo krščanstva. Stranka ima v svojem programu še vedno kardinalno točko „krščanska“, v politiki je pa postala svoji temeljni točki nezvesta in se je tako izneverila svojemu programu, ki je ustvaril sedanjo mogočno krščanskosocialno stranko in ji priboril med drugonarodnimi krščanskimi političnimi strankami ugled. Znanstveno podlago za krščanskosocialni program je ustvaril dunajski krščanski in socialni politik dr. Vogelsang, realiziral ga je pa dr. Lueger. Javnost je pričakovala od močne krščanskosocialne politične stranke, da bo dosegla narodno spravo v naši državi; zlasti južni Slovani smo se odkritosrčno veselili naglo se razvijajoče krščanskosocialne stranke, pričakujoč, da bo v politiki udeležena krščanska načela, ki bodo naredila enkrat konec krivicami, ki se nam gode. Krščanski socialci sami so pričakovali od svojega programa, „rešitev Avstrije“ in narodno spravo.

Pod Gessmannom pa je prevladala v nemški krščanskosocialni stranki nemškim narodnonestrpnim strankam sorodna levica, ki je prav po zgledu najhujših nacionalcev začela udarjati na narodno struno in je začela sama dvomiti, je li mogoče izvesti krščanskosocialni program v celoti.

Odgovarjajoč dr. Lampetu, ki je odklonil vabilo, da bi vstopil v pripravljani odbor za splošni avstrijski katoliški shod, je pred nekaj dnevi zapisal „Grazer Volksblatt“ in za njim „Kärntner Tagblatt“, da je sedaj dokazano, da je na konfesionalni (verski) podlagi sprava med narodi nemogoča. S to izjavo je zavržen temelj krščanskosocialnega programa.

Krščanski socialci so se usedli nemškim radikalcem in kričačem na lim. Postali so v na-

rodnih vprašanjih skoro da ne že njihov izvršilni organ. Nacionalci zakričijo v svojih listih, in krščanski socialci se kosajo z njimi v narodni nestrpnosti. Nacionalci pritiskajo na tipke — nemškonacionalno časopisje — in struna zapoje pri krščanskih socialcih. Uprav mehanično! Na ta način seveda sprava med narodi ni mogoča.

V krščanstvu je kristalizirana ideja pravičnosti. Ako krščanstvo ni sposobno, da pravično uredi narodne spore, kdo naj jih potem uredi? Ali poganstvo? Mohamedanstvo? Moderna veda in filozofija o „nadčloveku“?

„Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!“ — Ne stori drugemu, česar ne želiš, da se tebi stori!“ — To so temeljni zakoni krščanstva, ki jih je krščanstvo že davno izreklo, preden je moderni liberalizem iznašel državne temeljne zakone o enakopravnosti — na papirju! In če se izvršujejo ti krščanski temeljni zakoni, zabranijo vsak bistven spor. Treba je temeljne nauke krščanstva le izvrševati, in sprava med narodi bo mogoča. Praktičnega krščanstva manjka! Ako krščanskosocialna stranka pravi, da na verski podlagi sprava med narodi ni mogoča, s tem le priznava, kako daleč se je že oddaljila od pravega krščanstva, da je isto v tekmi s fanatizmom vsenemških proćodrimovcev že čisto izgubila. Ni kriv torej program, ampak stranka, ki si ga je sicer zapisala na svojo bojno zastavo, pa ga danes nič več ne razume, kriva je stranka, ki je ta program zamenjala z onim protestantovskih wölfjančev. Če ne bi bila to resnica, ne bi bila mogoča žalostna uloga, ki jo igrajo krščanski socialci v vseh jezikovnih in narodnih vprašanjih in sporih. Prva stranka v Avstriji hočejo biti, pa vendar plešejo, kakor jim najbrezpomembnejši nemškonacionalni kričači in kruhoborci zaukazujejo. Kaj se godi te dni na Dunaju s Čehi v kljub vsemogočnosti dunajskih krščanskih socialcev, in in kaj počenjajo Nemci pri nas na Koroškem s Slovenci, ne da bi se krščanski socialci le enkrat upali svojim nasilnim rojakom zaklicati: „Stojte! to je preveč, to ni krščansko!“ Ne, še sami v svojih listih hujskajo dan na dan zoper sodeželane slovenskega jezika. To je praktično krščanstvo, da se ga Bog usmili! Zato pa imajo tudi

od dne do dne manj prijateljev. Med Nemci z narodnim fanatizmom ne morejo ničesar pridobiti, ker vsenemcev v narodnem fanatizmu nikdar ne bodo mogli izkonkurirati, med Slovani pa izgubljajo svoje prijatelje. Dokaz temu je odpoved udeležbe katoliškega shoda na Dunaju od strani Slovencev in katoliških Čehov! To so znamenja skrajne nezaupnosti katoliških Slovanov do sedanjega vodstva krščanskosocialnih Nemcev.

Ako hočejo ostati močna stranka, ako hočejo, da se iz sedanje krščanskosocialne stranke ne izvali prava pravcata nemškonacionalna stranka brez vsakega verskega programa, ako hočejo postati res državo ohranjujoča in državo reformujoča stranka, tedaj ne preostaja za nje drugega, nego: Nazaj k programu, nazaj h krščanstvu!

Župnija Št. Ilj ob Dravi.

Ker postaja zadeva župnije Št. Ilj ob Dravi vedno bolj kočljiva, je treba, da se pove v tej zadevi javno resnica. Pri razpisu župnije l. 1907. je bil postavljen g. Česky med petimi duhovniki, ki so prosili za župnijo, na zadnje mesto; knezoškofjski ordinariat je imel za to več tehtnih razlogov. Popolnoma nepričakovano in proti navadi je pa izvolil privatni patron fare, knez Liechtenstein, ravno zadnjega, namreč g. Českyja. Prej ko ga je škofjstvo potrdilo za župnika, je zahtevalo od njega reverz, v katerem se je g. Česky zavezal z lastnim podpisom, da se na zahtevo škofjstva takoj odpove župniji, če ne bi gotovih potrebnih pogojev izpolnoval. Začele so pa prihajati proti Českyju tozadevne pritožbe in po zaslišanju verodostojnih prič in njega samega je sklenil knezoškofjski ordinariat pozvati g. Českyja, da izpolni v reverzu dano obljubo. Pogoji za ta poziv so bili dani. To se je moralo zgoditi tembolj, ker so premil gospod knez in škof g. Českyja opominjali že zadnje leto pri škofjski vizitaciji, toda zaman. Ker pa se g. Česky na večkrat opomin ni hotel ukloniti, se je izrekla 22. svečana t. l. nad njim suspenzija, to se pravi: Premil gospod knez in škof mu je odvzel vso pravico do pastirovanja, vernikom pa je prepovedal, najemati pri

Podlistek.

Boter Ciprijan.

(Narodna pravljica.)

Ob nekem gozdu v revni kočici je prebival ubog gozdar s svojo družinico. Nekega dne je hodil po gozdu in premišljeval svojo revščino. Naenkrat se mu pridruži lep gospod ter ga vpraša, zakaj je tako potrt.

„Kaj vam bom pravil,“ reče gozdar, „saj mi ne morete ali pa nočete pomagati.“

Gospod mu prigovarja, naj le pove, kaj da mu je. Gozdar res razodene svojo revščino. Gospod mu obljubi mnogo denarja, ako mu bo čez deset let dal to, česar ne ve, da ima doma.

Gozdar misli sem ter tja, a ne more si domisliti, da bi imel kaj doma, za kar bi ne vedel. Vesel udari tujcu v roko, podpiše neki listek in prejme od tujca veliko svoto denarjev. Vesel se vrne domov, a kako se prestraši, ko najde doma sinčka, ki je prišel med tem na svet. Žalosten pobesi glavo in misli, kaj mu je storiti, a ne ve si pomagati. Čez nekaj časa pove dogodek ženi, katera se je močno prestrašila te novice.

Ko je deček dorastel, je mati vedno jokala, kadar mu je rezala kruh. Nekega dne jo vpraša, zakaj vedno joče, kadar mu reže kruh; a ona mu noče povedati, rekoč da je še premlad. Toda on ni bil s tem zadovoljen, temveč je nadlegoval mater tako dolgo, da mu je povedala, da ga je oče precej po rojstvu prodal hudobi.

Deček vpraša mater, kdaj bo pekla kruh.

„Jutri,“ je odgovorila.

„Specite mi en hlebček, vzel ga bom s seboj na pot; šel bom v pekel po tisti listek, in hudobec mi ga mora dati, jaz nočem biti njegov.“

Mati ga hoče pregovoriti, da bi ostal doma, a vse zaman. Drugo jutro vzame fant slovo od domačih ter gre v ravno isti gozd, v katerem ga je prodal oče. Ves dan hodi po gozdu, a ne najde nikakršne poti. Zdaj se je začelo mračiti, in kmalu je ogrnila noč s svojim temnim plaščem vso zemljo. Deček spleza na visoko drevo, da bi videl kako človeško bivališče, in res zagleda v daljavi luč.

Gre za njo in čez nekoliko časa pride do majhne hišice. Pri oknu noter gledajoč vidi v sobici tri belo oblečene in prijazne ženske. To ga osrči, da potrka na vrata, in ena mu pride odpirat. V sobo prišedši poprosi, da bi smel pri njih prenočiti, kar mu rade dovolijo. Te žene so bile rojenice in so natanko vedele za dečkovo usodo. Ta jih vpraša za pot v pekel, a one pravijo, da tega ne vedo; svetujejo mu pa, da naj gre k Ciprijanu, najhujšemu razbojniku v deželi. Ta pogosto občuje s hudobcem in je tudi njegov boter. Hud je strašansko in nikakor ne prepusti, da bi njegova žena prenočila kakega človeka; vsakega umori, ki se predrzne priti pod njegovo streho. Povedo mu, da ga ne bo hotel prenočiti, pa da naj nikar ne jenja prositi.

Drugi dan se deček napoti proti Ciprijanovi koči. Ko pride tja, njega ni bilo doma, žena je pa ravno kruh pekla. Prosi jo prenočiti, a ona pravi, da ga ne more prenočiti, kajti njen mož

ne trpi krščene duše v hiši. Deček le prosi in prosi, tako da ga žena nazadnje skrije pod nečke.

Zvečer pride Ciprijan domov. Komaj odpre vrata, že zakriči: „Krščanska kri mi diši, krščanska kri mi diši!“ Žena ga hoče pregovoriti, da ni res, a vse nič ne pomaga, naravnost k nečkam gre, potegne prestrašenega dečka iz njegovega skrivališča ter ga vrže pri vratih ven. Zunaj deček milo joka in toži, da ga je strah in da je lačen. Nazadnje se Ciprijan vendar omeči, ukaže mu vstopiti, dá mu večerje, potem ga vpraša, kam da gre. Deček mu pove in ga prosi, naj mu pokaže pot v pekel.

Ciprijan ga vzame drugi dan s seboj in se poda proti peklu. Tja prišedši pokliče višjega hudobca in mu ukaže dati listek tega dečka. Hudobec zabrlizga na prste, in v hipu se prikaže na tisoče grdih črnih in ogenj švigajočih hudob. Vpraša jih, če ima kdo od njih listek, a vsi odgovorijo da ne. Ti odidejo in po drugem klicu pride jih še več in grših, a tudi izmed te množice nima nihče zahtevanega listka. Lucifer zopet zabrlizga; zopet jih pride toliko, da je vse mrgolelo črnih, kakor noč tako strašnih, da se je deček kar tresel, a nobeden ni imel listka.

Zdaj se spomni Lucifer, da eden še ni prišel. Ukaže ga poklicati in čez nekoliko časa prikobaca krevljast, grbast in ves polomljen hudobec z listom v krempljih. Že oddaleč pokaže listek ter pravi: „Imam ga, pa ga ne dam.“

(Konec prihodnjic.)

njem svete maše, prejemati od njega zakramente in poslušati njegove pridige. Vso pravico do pastirovanja ima duhovnik od svojega škofa in se pri posvečevanju zaveže vsak duhovnik, da hoče biti škofu in njegovim naslednikom pokoren. G. Česky je pa v kljub temu opravil še zanaprej vsa dela pastirovanja. Sicer je g. Česky dne 15. sušca objubil v Celovcu knezu in škofu osebno v roko, da se hoče župnji odpovedati. Par minut pozneje pa ni bil več volje in se je branil pred kancelarjem podpisati odpoved. Vsled tega se je 16. sušca izrekla nad njim nanovo suspenzija, in ker je gospod Česky celo o velikonočnem času nadaljeval vsa dela pastirovanja, se je kazen dne 30. aprila zopet ponovila. G. Česky se je sicer pritožil na nadškofa v Solnogradu, a prevzvišeni knez in nadškof je zavrnil pritožbo g. Českyja, ker je bila suspenzija opravičeno izrečena. Vzrokov suspenzije ne bomo navajali, ker niso za javnost, in to tudi ni treba. Ker je g. Česky v kljub temu nadaljeval vsa duhovniška, pastirska in druga opravila svoje službe, je postal irregularen, to se pravi, postal je popolnoma nezmožen za izvrševanje duhovniških opravil. Vsako opravljeno sv. maše, spovedovanje in poročanje irregularnega duhovnika je po naukih svete cerkve sakrileg. Odveze v spovednici in zakoni so celo neveljavni. Ako mašuje, je sicer sv. maša veljavna, ali opravljane sv. maše je zanj sakrileg, torej po naukih svete cerkve smrtni greh. Te kazni more oprostiti irregularnega duhovnika le še sv. oče v Rimu. Toliko se nam je zdelo potrebno pojasniti tudi od naše strani, da ne bodo dobromisleči ljudje zbegani, ker so nasprotni listi objavili tozadevno popolnoma neresnične vesti.

Drugi sestanek katoliškega hrvaškega in slovenskega dijaštva v Spljetu.

Zopet enkrat se je lepo pokazala hrvaško-slovenska vzajemnost. In sicer je bilo to na letošnjem sestanku katoliškega dijaštva obeh narodov. Sestanek vršil se je v Spljetu 3. in 4. t. m.

Iz vseh strani slovenske in hrvaške domovine so prihajali udeleženci, nadebudna naša mladež. Prvikrat so se pozdravili Hrvati in Slovenci v Reki, kjer so vstopili v parnik in kmalu je zadonela „Liepa naša domovina“ iz več stotin mladih grl — Madjari pa in Lahoni v Reki so stiskali pesti. Ponosno je rezal parnik valove Jadranskega morja. Kjerkoli nas je srečala ladja, so nas pozdravljali navdušeno in mi smo ravno tako odzdravljali, ker smo vedeli, da nas pozdravljajo bratje po duhu in krvi. Jasnó jutro je bilo in zdelo se je, da i mlado jutranje solnce pozdravlja naš parnik, ki je bil nabito poln, naltčen od zadnjega kotička. Zdelo se je, da nam prinaša pozdrav od zgoraj, ker je cela ta mlada četa pripravljena, bojevati se za luč in resnico.

Potoma smo se ustavili v Zadru da bi si ogledali mesto. A komaj smo začeli peti, jelo je leteti na nas kamenje. Ranili so dva dijaka, enega Slovenca in enega Hrvata. Zader je namreč mesto, v katerem gospodujejo laški neodrešenci. Radi tega policija ni pustila, da se izkrcamo, temveč smo se morali peljati kar naprej. Laška kultura kakor nemška!

Pozno zvečer smo dospeli v Spljet, kjer se je vršil sestanek. K morju nas je prišla čakati ogromna množica spljetskega ljudstva, ki je z nami vred navdušeno pevalo „Liepa naša domovina“. Potem smo korakali med nasajenimi bajoneti skozi mesto v semenišče. Bilo je za to v mestu okoli 150 orožnikov. Rakete so švigale visoko v zrak, kakor da naznanjajo mestu, da stremi tudi zbrano dijaštvo za višjimi vzorji!

Spljet si je bil pa tudi v svesti, kolikega pomena je ta sestanek, zato nam je dal na razpolago mestno gledališče za zborovanja. In celo župan sam je prišel osebno pozdravit važni sestanek.

Dne 3. in 4. so bila predavanja. Deloma smo zborovali skupno, deloma po skupinah: vseučiliščniki skupaj (z abiturienti), bogoslovci skupaj in srednješolci zopet posebej.

Bilo je 754 udeležencev samih dijakov, med njimi nad 80 Slovencev. Tudi Korošci smo bili častno zastopani — bilo nas je pet bogoslovcev in eden abiturient, mimogrede omenjeno: vsi iz Podjunske doline! Prirčno so nas pozdravili bratje Hrvatje, kar gromelo je po veliki gledališki dvorani, ko je zgorilo med zborovalci „Živili braćo Slovenci!“ Toda nismo šli v Dalmacijo samo demonstrirat, temveč zbrali smo se skupno v bratski vzajemnosti, da se posvetujemo o nadaljnjem delu za „Krst sveti in svobodo zlato“. Treba je bilo tudi, da smo se posvetovali o tem, kako treba zanaprej še boljše organizirati dijaštvo, kajti naše vrste se širijo in pri velikem številu je treba tudi reda in discipline. Hrvatje so v tem oziru na slabšem nego mi — veliko število jih je

sicer, toda njihove vrste še ne stojijo popolnoma v bojnem redu! Skupno smo pretresavali razmere v Rauchovini, v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji itd.

O vsem se je obravnavalo, kar se nas dijakov tiče. Razmere na vseučiliščih, akademik kot katoličan, izobrazba dijaka, skupno delo bogoslovca s posvetnim dijaštvom, literarno (književno) delo itd.

Nismo imeli slavnostnih pojedini, nismo le napijali drug drugemu, nismo proklinjali nasprotnika v deveti pekel, nismo se navduševali za svoje vzore ob zlahtnem dalmatincu, ne — ampak o delu smo se posvetovali, kajti le z resnim delom je mogoče kaj doseči, ne pa s samimi napitnicami.

Veliko nas je bilo po številu in bili so to čili mladi duhovi, ki hočejo narodu res pomagati. Treba je le udejstviti vse te sklepe, in ne bo slabo za narod! Narod pa naj ve, da je njegova rešitev le v krščanskih načelih!

Gotovo se je čudil marsikdo, kje se more vzeti tolika armada dijakov, in sicer dijakov, ki si upajo pokazati pred celim svetom, da so katoličani! Mar na take pogumne mladeniče ne bo rosil nebeški blagoslov, spremljajoč njihovo delo!

Bili smo si popolnoma v svesti nevarnega položaja, v katerem se nahaja hrvaška in slovenska domovina, prepričani smo pa tudi, da jo morejo rešiti le mlade, čile moči — in sicer z vzajemnim delom — Slovenec in Hrvat!

Po završenem sestanku peljali smo se s parnikom v groznem viharju in dežju naprej proti jugu. Na krovu so se glasile venomer hrvaške in slovenske pesmi, posebno smo se Slovenci izkazali kot pevci. Slovenec je pač resen, kadar je treba, in vesel tudi o pravem času in tako je prav. Niti hud vihar nam ni mogel vzeti dobre volje.

Tako smo dospeli v Dubrovnik, slavno hrvaško obmorsko trdnjavo. Tu smo se soudeležili velike evharistične procesije. To je bilo nekaj tako lepega, da je Dubrovnik težko videl že kaj podobnega. Na tisoče udeležencev, 10 škofov in opatov, do 300 duhovnikov, 754 dijakov in bogoslovcev, mnogo društev in bratovščin, ljudstvo iz bližnje in daljnje okolice v predivni narodni noši. Podoba kakor za nebesa!

Vse se je vršilo v pravem bratskem spozumljenju. Bog daj, da bi bil to začetek popolne medsebojne edinosti. Sad sestanka pa naj bo popoln prepod naše bedne slovenske in hrvaške domovine!

Koroške novice.

Osebna vest. G. Smodej v Celovcu je odpotoval in ni mogoče govoriti ž njim osebno do drugega tedna v septembru.

Veliki sestanek slov. kat. narodnega dijaštva v Ljubljani. Slov. kat. narodno dijaštvo priredi letos svoj glavni sestanek v Ljubljani v dneh 30. in 31. avgusta in 1. septembra in vabi nanj vse svoje prijatelje in somišljenike. Spored mu je: V ponedeljek, dne 30. vel. srpana: Ob pol 3. uri popoldne zborovanje znanstvenih odsekov akad. društev „Danice“ in „Zarje“ v mali dvorani hotela „Union“. Nato občni zbor „Leonove družbe“. Ob 7. uri zvečer pozdravni večer v veliki dvorani hotela „Union“. V torek, dne 31. vel. srpana: Ob 8. uri zjutraj sv. maša v stolnici. Po sv. maši občni zbor „Slovenske dijaške zveze“ v veliki dvorani hotela „Union“. Od 2.—4. ure popoldne zborovanje organizacijskih odsekov akad. društev „Danice“ in „Zarje“. Ob 4. uri popoldne nadaljevanje občnega zbora S. D. Z. Naše obrambno delo. (Ref. cand. iur. Ant. Orizek, „Zarja“.) Ob 8. uri zvečer prijateljski sestanek gg. starešin akad. društev „Danice“ in „Zarje“. V sredo, dne 1. kimavca: Ob 8. uri zjutraj sv. maša v stolnici. Nato zborovanje v veliki dvorani hotela „Union“: 1. Slovensko vseučilišče in Jugoslavani. (Ref. phil. I. Mazovec, „Danica“.) 2. Profana in teološka znanost. (Ref. theol. I. Omahen, Ljubljana.) Ob 3. uri popoldne: 3. Zgodovina naše ljudske izobrazbe. (Ref. cand. iur. F. Kovač, „Zarja“.) 4. Dijaštvo in socialno delo. (Ref. cand. iur. A. Veble, „Danica“.) Ob 7. uri zvečer komerz v veliki dvorani hotela „Union“. Pri pozdravnem večeru in komerzu sodeluje Slovensko glasbeno društvo „Ljubljana“. Dijaki, ki se nameravajo udeležiti sestanka in reflektirajo na to, da jim preskrbi pripravljalni odbor stanovanje, naj se priglase nemudoma na naslov: Janko Masič, stud. iur. Ljubljana, Zalokarjeva ulica 10. Ker hoče pripravljalni odbor poskrbeti za skupne obede, naj vsakdo javi, ali se udeleži tudi teh. — Po sestanku se vrši pri sv. Joštu nad Kranjem socijalni tečaj za dijake. Trajal bo od 2. kimavca popoldne do 4. kimavca dopoldne. Vodila ga bosta gg. dr. Janez Evg. Krek in prof. Evg. Jarc. Oglase zanj sprejema gori imenovani.

„Slovenski Narod“ — surov. „Sl. Narod“ je prinesel v 181. št. sledeče izpričevalo olike in dostojnosti: Nedeljska skupščina družbe sv. Cirila in Metoda je bila v vsakem oziru zelo zanimiva. Dogodki na tej skupščini so posvetili z bengalično lučjo v zavožene koroške razmere. Dr. Breje je poslal kot „agent provocateur“ par nesramnih, a ravno tako narodnih jezuitov, ki so zvijali hinvavske oči, pa vendar izdali cel klerikalni načrt.“ Na take surove izbruhe ni treba odgovarjati, kakor nam je odveč, odgovarjati na surovosti v „Freie Stimmen“ ali v „Štajercu.“ Na to pot ne bomo sledili.

„Narodni dnevnik“ piše, da je prinesel „Mir“ o glavni skupščini grdo zavito poročilo. Grda neresnica! Noben drug list ni prinesel tako objektivnega, verodostojnega poročila, nego naš list. Če v listu hkratu zavračamo govore družbinih odbornikov, je to popolnoma pravilno. Nam ni treba prav nič zavijati, ker imamo dejstev toliko, da jih vsled pomanjkanja prostora ne moremo po želji objavljati.

Narodni delavec dr. Rostohar. Dr. Rostohar je rekel na jeseniški skupščini, da se sedanji voditelji koroških Slovencev le širokoustijo, dr. Rostohar sam in njegovi somišljeniki pa delajo za narod na Koroškem. Mi smo že marsikaterega vprašali, kaj da je že omenjeni gospod storil za koroške Slovence, pa živa duša nam ni mogla povedati o kakem narodnem delu, koroškemu ljudstvu popolnoma neznanega g. dr. Rostoharja. Pač eden nam je odgovoril: Prvo delo dr. Rostoharja za narod je bilo, da je vzel za ženo — trdo Nemko. Prav po vzorcu narodnih radikalcev.

Dobernik za Vsenemčijo! Svoj govor v Monakovem je zaključil poslanec Dobernik sledeče: „Pomagajte nam, da izvršimo veliko nalogo, da držimo odprto pot do Adrije, v Trstu, ki — kakor je že Bismark rekel — pripada nemški državi!“ Tem besedam je sledilo seveda nepopisno navdušenje, ki je dobilo duška v pevanju izdajalske pesmi „Die Wacht am Rhein“. — Po Dobrnikovem trdilu torej Trst ni več avstrijski, ampak nemški. To je izrekel tisti Dobernik, ki z visokega sodnega stola meče puščice na avstrijske Slovence radi njihovega nedostatnega avstrijskega patriotizma!

Jezikoslovna kozlarija v „Freie Stimmen“. Znani so nemški jezikoslovni učenjaki, ki prevajajo slovenska imena na nemško, ker hočejo za vsako krajevno ime nemški izraz. Tako je v svoji duhovitosti nekdo naredil iz Zelenice „Spinatkogel“. Zdaj so jezikoslovci pri „Freie Stimmen“ celo izumili, da smo Slovenci umetno naredili iz nemških krajevnih imen slovenska, na pr. Franz — Vransko, Frasslau — Braslovce itd. Da gospodov le sram ni, da kar tako brez vsake potrebe kažejo svojo salamensko neznanje v jezikoslovju. Vedeti bi morali vendar, da so tudi med Nemci še ljudje, ki o postanku slovenskih krajevnih imen malo več razumejo in se morajo kozlarijam v „Freie Stimmen“, glasilu nemške liberalne inteligence na Koroškem, smejati.

Celovec. (Vrtnarskega učenca) sprejme nek tukajšnji vrtnar, Slovenec, pod ugodnimi pogoji takoj v uk. Natančni naslov pove „slovensko delavsko društvo“, Kosarnska ulica št. 30.

Trdnjavo. (Nagla smrt.) Ponedeljek popoldne se je hitro kakor blisk raznesla žalostna novica po celi vasi: „Orešnik je naglo umrl“. „Orešnika ni več med živimi“. In mrtvaški zvon iz stolpa je ginljivo dalje oznanoval to nepričakovano žalostno vest. Rajni Jožef Taušič pd. Orešnik je v ponedeljek zjutraj še popolnoma zdrav šel kakor navadno, na sprehod na svoje polje in so ga potem šele proti večeru našli mrtvega ležati na paši. Okr. zdravnik g. Wachner iz Celovca je konstatiral, da ga je zadela kap na možganih. Rajni je bil dober gospodar, več let občinski svetovalec in dolgo vrsto let cerkveni ključar pri šmarješki cerkvi. Pogreb je bil v sredo ob 4. uri popoldne ob veliki udeležbi ljudstva. N. p. v. m.

Kostanje. (Kdo hujska in seje nemir?) Ne bi odgovarjali na dopis, ki sta ga zadnji čas priobčila luteranska lista „Štimce“ in „Bauern- (boljše Lehrer-) cajtunge“, če bi nas nemškutarški dopisun, na katerega bi lahko s prstom pokazali, naravnost ne pozval na odgovor; saj piše: Prepustimo polemiko „črnim“. Dasiravno dopisun piše, da se noče pričakati, vendar cel spis ni ničesar drugega nego zbadanje in hujskanje. Skrajno grdo je, da porabijo naši nemčurski „fortšritlarji“ za napad žalostne dogodke, pri katerih bi imela mirovati vsaka politična strast. A kostanjški neotesani „fortšritlarji“ se ne morejo premagati, da ne bi zanesli strankarskega sovraštva celo na — grob. Dokaz temu poročilo o smrti g. Janeza Dragašnik p. d. Čepka na Korenu v zgoraj imenovanih listih! — Dasi neradi, vendar smo prisiljeni zavriniti grd napad na našo stranko.

„Med tem, ko se je polastila »fortšritlarjev« velika žalost, se »črni« (tako namreč imenujejo značiljivo isti našo stranko) veselijo“ ter „rajni je bil »črnim« trn v očesu;“ tako piše kostanjski „velenaprednjak“. Da pa je to podtikavanje prav zlagano, je pokazala ogromna udeležba pri pogrebu rajnega Čepka, kar mora koncem spake-dranega dopisa dopisnik sam pripoznati, ko piše o veličastnem sočutju z zapuščenci. Vprašamo, ali ni bila ravno naša stranka veličastno zastopana pri pogrebu? A kostanjski „fortšritlarji“ so za vse to slepi; kajti njim se gre le za to, sejati prepričanje ter sovražiti versko in narodno prepričanje naših ljudi. Globoka žalost „fortšritlarjev“ se je pokazala tudi dejansko v tem, da so v gostilni nasprotnika brž po pogrebu začeli kegljati in popoldan je bilo slišati tam prav veselo prepevanje. „Njemu, kot dobremu kristjani, je bila »jezuitska« pobožnost drugih zoperna“, sanjari dopisun; čudno, ti liberalni „fortšritlarji“ vidijo za vsakim grmom skritega — jezuita! Povedano naj jim bo, da mi nikdar ne bomo hodili vprašat lutrovskih listov, kakoršna sta „Freie Stimmen“ in „Bauernzeitung“ in tudi ne njihovih lutrovsko mislečih dopisnov, kdo je dober kristjan in kdo ne. Kaj pa smatrajo kostanjski naprednjaki in posebno njihovi generali, kot „jesuitische Frömmel“? Odgovor ni težak: izpolnvanje verskih dolžnosti, biti ud kake cerkvene bratovščine, katere posebno sovražijo itd. Proslavljajo pa kot vzor naprednjaka: posedanje po gostilnah med službo božjo, blatiti cerkvene uredbe, ponočevati in popivati ter potem drug drugega pobijati (in ravno to je poseben znak našega kraja; čisto prav je pisal pred kratkim naš list: čimbolj je liberalen in „fortšritlar“ kak kraj, temveč razuzdanosti je med mladino in temveč sovraštvu med sosedi.) Da „fortšritlar“ sovraži vsako „jesuitische Frömmel“, je znano. Tukaj obstoji cerkvena bratovščina sv. Uršule; če hoče dopisun že na vsak način izrabiti, bolje zlorabiti vsako priložnost, da ogrdi našo stranko, naj bi vsaj ne blatil rajnega Čepka in mu jemal dobrega imena še po smrti. Tukaj obstoji cerkvena bratovščina, koje ud je bil rajni, da, bil je celo do svoje smrti vodnik enega venca. Torej molči, natolcevalec, in če si sam že davno obrnil hrbet cerkvi in njenim naredbam ter ostal le še po krstnem listu katoličan, pusti drugim najdražji zaklad: trdno versko prepričanje. Že to, da dopisnik zalaga s svojimi dopisi luteranske liste, kaže, kam pes taco moli. — Svojo naklonjenost nasproti rajnemu so pa pokazali kostanjski „fortšritlarji“ na dan volitve dne 29. februarja m. l., ko so na bivšega župana skoro popolnoma pozabili. Z veliko milostjo so ga izvolili „fortšritlarski“ velikaši I. volilnega razreda za — namestnika ali „Ersatzmana“; ali bi se ne bilo spodobilo svojega pristaša in prejšnjega župana voliti za odbornika? Res lepa stranka! — O njegovem delovanju kot županu nočemo govoriti; samo to izjavimo: rajni je bil gotovo pripravljen odstraniti veliko nedostatkov v občini, če bi ne našel ovir pri voditeljih takoimenovane „Fortschrittspartei“. In ravno ti voditelji so ga svoječasno zapletli v jako neprijeten položaj, ko je moral podpisati neutemeljeno obtožnico proti nekemu soobčanu. Kot pridnega gospodarja in družinskega očeta ga tudi mi vsem, posebno pa nekaterim mladim gospodarjem, ki grejo kot takšni ravno v naprednem taboru rakovo pot, priporočamo kot vzor. Rajnemu pa kličemo: Počivaj v miru!

Velikovec. (Sv. pismo ovrženo.) „Nihče ne more dvema gospodoma služiti,“ pravi sv. pismo. Toda v kljub temu je to mogoče, in sicer pri nemškonalnih c. kr. uradnikih. V nedeljo, dne 1. t. m., ko je obhajala splošna bolniška blagajna 30 letnico svojega obstanka, je med drugimi izobesil tudi neki davkarski uradnik štiri zastavice iz oken svojega stanovanja, in sicer dve cesarski, dve pa frankfurtarski. Tako hoče ta c. kr. avstrijski (?) uradnik služiti dvema gospodoma: po službi avstrijski državi (ker mu da kruha), po mišljenju pa nemškemu „rajhu“. Heil c. kr. avstrijski uradnik! Kaj bi se zgodilo, če bi slovenski uradnik izobesil nedolžno slovensko zastavo?

Velikovec. Umrl je tukajšnji nadučitelj na mestnih ljudskih šolah, M. Pichler. N. v m. p.

Velikovec. (Nestrpnost.) Pri nedeljski (dne 15. t. m.) požarno-brambovski slavnosti, kjer pa ni bilo nič posebnega navdušenja, je govoril nekdo v gostilni pri Nageletu tudi slovenski. Takoj je pristopil mlajši Nagele in se zgražal nad slovensko govorico. Gospod Nagelček, ali se tudi takrat zgražate, kadar Vaš g. oče prodaja pivo Slovincem?

Grebinj. (Laže, kakor „Štajerc“) bo kmalu postal pregovor med resnicoljubnimi Slovinci. Za nemškimi lutrovskimi listi je pricapljala tudi „giftna kropa“ in se zlagala, da je v Grebinju kupilo „Slovensko katoliško društvo“, in sicer s pomočjo našega župana g. Flor. Ellersdorferja, gostilno J. Uranška. Oboje je tako dolga laž, kakor daleč je iz Grebinja v Ptuj. Ako „Štajerc“ dokaže, da obstoji na Koroškem društvo z zgorajšnjim naslovom, dobi 1000 K.

Grebinj. (Bojijo se nas.) Nemškutarški Grebinjčani so zahtevali izvanredno občinsko sejo, v kateri hočejo nemškutarški odborniki doseči, da bi velikovška „Hranilnica in posojilnica“ v svoji novi kupljeni hiši ne smela izvrševati gostilniške obrti. Zakaj pa Grebinjčani poprej niso tega storili? Zakaj še le sedaj, ko je prišla gostilna v odločno slovenske roke? Slovenski okoličani, zapomnite si, kako vas radi imajo pomemčeni tržani, ali bolje rečeno nemško govoreči slovenski Grebinjčani. Tržani, le tako naprej zoper Slovence! Kakršno juho si bode te skuhali, tako bode te jedli. Sram vas bodi takega postopanja zoper tiste Slovence, ki so dosedaj polnili vaše žepe! To je nemčurska hvaležnost! Komu bo to koristilo, bo pokazala bodočnost.

Grebinj. (Razburjenje.) Naši tržani (toda ne vsi) so pokonci, ker je kupila „Hranilnica in posojilnica v Velikovcu“ Hornerjevo gostilno, in ugibajo, zakaj tega treba? Mi pa jih vprašamo, zakaj pa je treba, da tržani, ki živijo od slovenske okolice, trobijo v nemškutarški rog in so povečini hudi nasprotniki Slovincem, če tudi so večji del slovenskega rodu? Kje nahajamo v nemških krajih kak slovenski trg, kateri prebivalci bi bili nasprotniki okoliških Nemcem? Da, Grebinjčani sami so nas Slovence pripravili od tega koraka. Ali se še spominjate, kako ste razbili povodom zadnjih državnozbornih volitev volilni shod? Vaš lastni župan ni mogel prvokrat zborovati. In pri zadnjih deželnozbornih volitvah je bil tak shod mogoč le pri Slovincu J. Uranšku. Ali se še spominjate, kako surovo je bil napaden Slovenec, ki je hotel raznašati pri zadnjih deželnozbornih volitvah slovenske letake po gostilnah in hišah? Komaj je odnesel pete, da se mu ni pripetilo kaj hujšega. Te in enake reči malo preudarite in sodili boste drugače. Ako hočete imeti tržani naš slovenski denar, hočemo tudi Slovinci imeti svoje pravice.

Grebinj, 16. t. m. (Kdo hujska?) Odkar je kupila slov. posojilnica v Velikovcu tukajšnjo p. d. Hornerjevo gostilno, naši Nemci in nemčurji nimajo miru. Žalostno je le, da se med hujskači proti naši gostilni nahajajo tudi možje, (2) od katerih bi smeli pričakovati malo drugačnega obnašanja. Mesarji, gostilničarji in trgovci se bojijo konkurence — hajlovci pa — že vemo, česa! Imajo prav! Kakor sem, tako tja. Da se bode obnašanje teh ljudi tudi drugod poznalo, objavimo najnovejši čin naših nasprotnikov. Kupljeno gostilno oskrbuje dosedaj znani rodoljub g. Gole iz Krčanj. Ker je pri imenovanju gostilni tudi zalaga piva grofa Turna v Pliberku, je g. Gole dva- ali celo trikrat pisal po pivo — ko ga le še ni bilo, je brzojavil — potem se je pisalo še od druge strani na grofa samega, češ, da bi, če piva le ne bode, se morali obrniti na drugo pivovarno. Zdaj še le smo pivo dobili, pa ne na naslov in račun naročnika, ampak nekega drugega tukajšnjega krčmarja, ki ima tudi zalogo imenovane pivovarne. Torej obče spoštovanemu g. Goleju, ki oskrbuje sedaj štiri gostilne, ki ima veliko lepo kmetijo, in katerega spoštujemo vsi — samo morda hajlovci ne, čemur se seveda ni čuditi — torej možu poštenjaku skoz in skoz, se ni zaupalo par sodčkov piva! Ugibali smo na vse strani, kaj bi bil vzrok. Da bi oskrbnik pliberške pivovarne g. Goleja ne poznal ali mu ne zaupal, še mislili nismo. In glejte! Zadnje nedeljo se je rešila uganka. Bil je zastopnik pivovarne tu in je povedal na Golejevo vprašanje, zakaj piva niso poslali, da se je iz Grebinja pisalo pismo, da je gostilna (ki še oddana ni), oziroma posojilnica že sklenila pogodbo z eno drugo pivovarno, da pride menda takoimenovani „Antoniusbier“ iz Trga. Za danes rečemo le to le: Dozdaj se o kaj takem še besedice s pivovarno v Trgu ni govorilo! Kar se pa še ni zgodilo, se pa še more zgoditi, ako tukajšnji hujskači ne dajo miru. Najboljši dokaz, da smo z nakupom gostilne zadeli prav v živo nasprotno stranke, je to, da ima naša gostilna, posebno ob nedeljah, toliko obiskovalcev, da bi bilo skoraj treba jih nekaj oddati drugim gostilnam, ki so skoraj — prazne! Tukaj vse dobro

ve, da hujskajo proti gostilni skoraj samo ljudje, katere cela stvar čisto nič ne briga. So isti, kakor drugod, od ljudskega denarja živeči — gospodje. Kakšen strah imajo ti ljudje pred našo gostilno, dokazuje tudi to, da so zahtevali od občine, naj se skliče za 20. t. m., torej za večeraj, izredna občinska seja! Čemu?! Kolikor nam je do danes znano, posojilnica še prošnje ni vložila pri naši občini za gostilniški obrt. — O vi junaki plemenite nemške krvi — večinoma slovenske matere sinovi! Nimate zastoj v svoji blaženi nemščini obče znanega izraza: Thua mir nix, i thua d'r a nix!

Želinje pri Velikovcu. (Nova maša.) Vesel dan je bila nedelja 1. t. m. za Želinjčanje in tudi za vso okolico. Na ta dan je naš rojak č. g. Leop. Kasl iz Štriholč prvokrat daroval Bogu daritev sv. maše. Že prejšnji večer so strelji iz možnarjev naznanjali imenitno slavnost. Pri najlepšem vremenu se je potem drugo jutro vršilo sv. opravilo pod milim nebom. Pridigoval je č. g. župnik Rozman iz Črneč. Pri sv. maši so izborno peli združeni želinjski in štjurski pevci pod vodstvom g. Verčnika. Neštevilna množica ljudstva, skoro do 3000 ljudi od blizu in daleč, je prišla, da izkaže svoje krščansko prepričanje in tudi spoštovanje do duhovskega stanu. Po izvršenem cerkvenem opravilu so se zbrali duhovniki in drugi gostje v župnišču, kjer so se glasile napitnice na g. primicijanta in druge. Vmes pa so izvršno popevali slovenske umetne in narodne pesmi že gori omenjeni pevci. Vsa čast jim! — Nekaj še moram omeniti. Rojaki novomašnikov Štriholčani in okoličani, posebno pa dekleta, so se zelo potrudili in prav lepo okrasili pot, po kateri se je pomikal spreved od novomašnikovega doma. Slovenska dekleta, ostanite zmiraj tako verne in zavedne Slovence! Novomašniku pa kličemo: Na mnoga leta uspehovpolnega delovanja!

Djekše. (Izlet šolarjev.) Pred nedolгим časom so priredili velikovski ljudski šolarji izlet v našo prijazno gorsko vas. Nič nimamo zoper to. Naj imajo otroci svoje razvedrilo in naj kaj vidijo! Toda, da so hajlali, ko so vendar tudi slovenski otroci bili zraven, tega pa nikakor ne moremo odobravati. Ali se to strinja s šolskimi predpisi in postavami? In to se godi pod vodstvom nemškonacionalnih učiteljev! Gospodje učitelji, kaj pravi k temu § 71 šolskega in učnega reda? Toda to bi še ne bilo toliko. Učenci so celo smeli kaditi! Učitelji so jim dali na prosto. To je pa vendar škandal. K temu tudi višje šolske oblasti ne morejo in ne smejo molčati. Ali nemškonacionalni gospodje učitelji ne poznajo § 77. šolskega in učnega reda? Tam beremo natančno sledeče: „Prav posebno je šolskim otrokom“ (med drugim) ... „prepovedano kaditi.“ Kam bomo prišli s takimi šolami?

Iz Pustrice. (U mor.) V soboto po noči je bil tukaj v bližini umorjen neki revež pri p. d. Hofbauerju na Dolgem brdu. Kakor se govori, ga je zlobnež najprej dušil in potem udaril po glavi. V nedeljo navrh se je neki znani potepuh, ki je zapravil dve kmetiji, v Grebinju hvalil, da ni bil tudi on umorjen, ker je menda spal v isti hiši. Danes, v pondeljek, so ga orožniki že prijeli. — Kakor se govori, je bila pobrana tudi moka, ki jo je revež naberačil, in ležal je v senu brez vse obleke. Žalostne reči — v sedanjem toliko „olikanem“ času.

Pustrica. (Blagoslavljanje nove brizgalnice.) V nedeljo se tukaj blagoslovi nova brizgalnica, potem bode menda vaja in „Wald-fest“ z godbo. Pustrica, nekaj gotovo slovenska fara (kakor kaže ime), je sedaj skoraj popolnoma pomemčena. Blaženi sad nemške šole. — Celoleto ni slovenske pridige, in vendar je tukaj še lepo število Slovincem. Kako dolgo še? Tako daleč smo prišli z našo popustljivostjo in neumnim strahom pred „Herrenvolkom!“ Še se da vse rešiti — in rešitev je edino v izobraževalnih društvih. Torej na delo!

Dobrlavas. (Zborovanje izobraževalnega društva.) V lepem številu smo se zbrali dne 15. t. m. v prostorih narodnega doma, da bi sledili besedam č. gosp. Smodeja, ki nam je poročal o položaju v državi. Iz srca se zahvaljujemo gospodu govorniku, da je v tako poljudni obliki slikal preprostemu ljudstvu naš parlamentarni položaj, ko stopa v ospredje jugoslovanski življenj. — Da smo Slovinci in Hrvati en narod, to je pokazal tudi shod jugoslovanskega dijaštva v Spljetu. Bogoslovec Vastel, ki se ga je bil udeležil, peljal nas je v duhu v lepo Dalmacijo, nam je pripovedoval o svojem zanimivem potovanju ter nam razodel, kako sta se na jugu ob-

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu :Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebske tovarne.

Tovarniška znamka.

jela kakor brat brata Slovenec in Hrvat. Hvala mu za podučljiv govor kakor našemu pevskega zboru za prijetno zabavo!

Važenberg. V veliki občini Važenberg, ki sega od Drave do Krke in od Dječih gor do Tinj in Pokrč, so razpisane občinske volitve. Občina je v rokah liberalcev - nemškutarjev. Znani Pirkler iz Zakamena že agitira. Ima tudi največ vzroka, saj je ravno on od podpore za po suši oškodovane največ prejel. Je lahko sedanjemu občinskemu odboru, ki je razdeljeval podporo, prav hvaležen. S podarjenim denarjem bi marsikdo rad popravil „pitovnake“.

Sv. Danijel. (Ustanovitev podružnice c. kr. kmetijske družbe za Koroško) se je vršil tukaj dne 1. velikega srpana. Po sv. maši se je zbralo lepo število kmetov in kmetic v občinski pisarni. Ustanovni shod je otvoril sklicatelj g. Miloš Svanjak, učitelj na Strojni, z agrarnim geslom:

„Za plug in klas,
Zdaj in vsak čas.“

V kratkem pozdravnem nagovoru je poudarjal posebno pomen, propadanje, potrebo tesne združitve in strokovne izobrazbe kmečkega stanu. Prečastiti g. župnik šent-danijski je potem v daljšem govoru govoril o pomenu in propadanju kmečkega stanu. Pri razlaganju pravil c. kr. kmetijske družbe je sklicatelj omenil še to in ono ter posebno poudarjal važnost kmetijske družbe za kmetijstvo. Volitve v podružnično vodstvo so imele sledeči uspeh: Načelnik: g. Miloš Svanjak, učitelj na Strojni, obč. Sv. Danijel; namestnik: Miha Kumprej, župan in kmetovalec; blagajnik: preč. g. župnik Ivan Serajnik, odborniki: Primož Kert, kmetovalec, Jern. Pšeničnik, kmetovalec, Šim. Sanjak, kmetovalec. Posle tajnika bo opravljal predsednik. Zanimanje za gnojenje z umetnimi gnojili — posebno travnikov — je tukaj tako veliko, da bo podružnica že letos naročila po en vagon tomaževe žlindre in kajnita. Kako pomaga umetni gnoj tudi na slabi zemlji, se je v naši občini najboljšo videlo na njivi g. Jaboba Senice p. d. Gornika, ki je lansko leto gnojil deteljo z umetnimi gnojili, tako da je v kljub suši imel primeroma izredno dobro košnjo. Na isto njivo nasejana rž je uspela tako dobro, da se je vsak čudil, odkod na znano slabi zemlji tako lepa rž. Marsikdo, ki poprej gnojenju z umetnimi gnojili ni mogel prav verjeti, je postal iz nevernega Tomaža veren Tomaž. Gnojenje z umetnimi gnojili ima brezdvomno še veliko prihodnost, in sicer ne samo v dolini, temveč tudi v gorah, kjer je navažanje hlevskega gnoja na njive mnogokrat tako težavno. Radi gnojenja travnikov z umetnimi gnojili opozarjamo na članek g. Pengova v najnovejših številkah „Mira“.

Prevalje. (Že zopet nesreča v tovarni.) Dne 6. t. m. se je v papirnici grofice Thurna do smrti poškodovala delavka Katarina Mežnar, žena v najboljši dobi. Padla je po stopnicah tako nesrečno, da je pri padcu udarila z glavo ob kamenita tla in si razbila črepinjo, vsled česar je morala umreti. To je letos že drugi slučaj nesrečne smrti v naši tovarni. Pokojnica zapušča moža in več nepreskrbljenih otrok.

Sveče v Rožu. Društvo, o katerem je zadnji „Mir“ poročal, bo ustanovljeno. Vse je že pripravljeno za ustanovni shod, ki se bo vršil v nedeljo, dne 29. avg. t. l. ob 4. uri popoldne v prostorih Adamove gostilne v Svečah. Takrat nastopi tudi prvič na novo ustanovljeni društveni tamburaški zbor „Kočna“ v Svečah. Spored bo jako bogat in zanimiv, ker se je nam sodelovanje obljubilo od več strani. Govor bo imel vč. g. dr. Arnejc in še drugi govornik. Vzdramite se sedaj — vsi Rožani! — iz dolgega spanja in naprej na pričetem potu, vedno naprej do zmage! Spored shoda se nahaja na drugi strani med „društvenim gibanjem“.

Podljubelj. (Cigani.) V nedeljo dne 29. avgusta 1909 se bodo predstavljali na odru Delavskega doma „Cigani“. Igra je lepa in se predstavlja prvič na Koroškem.

Klanče. Na cerkveno žegnanje je prišlo k nam mnogo ljudi, da so si ogledali popravljeno cerkveno, pri kateri je na splošno zadovoljnost izvršil dela g. slikar Cesar iz Mozirja na Štajerskem, ki ga priporočamo župnim uradom. Hvala dobrotnikom, ki so omogočili popravo prej že zanemarjene cerkve.

Gospodarske stvari.

Oskrbovanje travnikov.

(Predaval v Št. Vidu nad Ljubljano prof. Fran Pengov.)

(Dalje.)

Trave II. vrste, ki so v vseh lastnostih nekoliko slabše so:

1. divji ječmen, ki je prav dobra za pašnike, 2. pasji rep ali navadna grebenica, 3. pirnica, ki nam sicer dela po njivah veliko preglavice, 4. vonjavka, rosulja ali dišeča beljka, ki da senu prijeten duh, 5. kolenčasti in rumeni lisičji rep, 6. šopulja ali fiorinovka, posebno za pašnike, 7. tratna masnica, sicer ni ravno posebno dobra, a živina jo rada žre, 8. volnata medena trava, ki jo ima živina suho posebno rada, 9. navadna hruslika, ki je že bolj gozdna trava, 10. pozna in poletna lastovka, 11. solzice Device Marije ali Marijini laščki, 12. ovčja ali rdeča bilnica, 13. pasja trava, 14. razne stoklase ali glistniki, ki jih živina ne žre rada.

O travah III. vrste nam ni treba več govoriti, glejmo le, da zginejo čim prej iz naših travnikov.

K travniškim zeliščem prištevamo pred vsem vse detelje. Mej temi so posebej: 1. navadna ali štajerska detelja, 2. bela detelja, 3. bastardovka, 4. švedska detelja, 5. zlata detelja, 6. lucerna, 7. ranjek ali uročnik; dobre so tudi razne 8. grašice in 9. grahorji, ki so izmed najboljših krmskih rastlin in ki se pokažejo pohotno posebno po gnojenju s Tomaževo žlindro in kajnitom. Naslednjih par števil nam pokaže relativno ali odnosno vrednost grašice, detelje ali sena. Ker odvisi redilnost kakega krmila od množine suhe snovi (S. sn.), beljakovine (B.), toščice (T.) in škroba (Skr.), ki se nahaja v njej, za to primerjajmo te rastline z ozirom na navedene redilne snovi.

	S. sn.	B.	T.	Skr.
Grašica	ima v sebi 83 %	11 %	1.4 %	30.6 %
Lucerna	84.3 "	10 "	1 "	33.5 "
Rdeča detelja	84 "	1.4 "	8 "	38.3 "
Seno I. vrste	85 "	6 "	1 "	42.5 "
Seno II. vrste	85 "	1 "	5.5 "	40.8 "

Radi vidimo na travniku tudi: navadno kumino, nekoliko kozje brade, trpotca, strašnice, kampanelico, rman itd.

Med travniškim plevelom lahko ločimo rastline: a) ki dajo le sladko krmo, b) ki so brez vrednosti in c) strupene rastline. K prvim prištevamo na pr. gorsko deteljo (bela), belo in rumeno peščeno deteljo, veliki trpotec, dresen, travniško lakoto, zvončnice, osate travniško krešo, navadni dežen, divje korenje itd.

Nič niso vredni žajbelj, kalužnica, mačkovec, preslice in mahovi. Pred mahom bi moralo biti vsakega gospodarja groza; na travnikih naj jih zatira z vsemi sredstvi, kakor so travniška brana, gnojenje s pepelom, gnojnico, umetnimi gnojili.

Strupene rastline po travnikih so: jesenski podlesek, razne zlatice, trobelika, in pikasti mišjek. Po različnosti trav so tudi travniki tako različni, da dajo najboljši po 35 do 40 stotov sena in otave, drugi le 30—35, 20—25, 10—15, 5—10 na isti ploskvi. Ravno tako različna je dobrota sena na različnih travnikih, po tem ločimo med telečjim, kravjim in konjskim senom.

Res se ne da slabi zemlji izsiliti, da bi krasno uspevale najboljše trave, toda s kompostom, Tomaževo žlindro in kajnitom in s posevkom primernih trav se vendar da veliko doseči.

(Dalje prihodnjic.)

Društveno gibanje.

Škocijan. (Redni letni občni zbor) se sklicuje za nedeljo, dne 22. vel. srpana t. l. po končanem blagoslovu (t. j. okrog 1/4. ure popoldne) „k Rušu“ v Zamožnovas tik Škocijana. Spored običajen; nato srečolov (tombola) in morebiti še kaj več. — Vse poštene Slovence, domačine in prijatelje Škocijancev od blizu in daleč vljudno vabi na najobilnejšo udeležbo *Bralno društvo*.

Kotmaravas. V nedeljo, dne 5. septembra 1909, bode na Plešivcu pri Mat. Prosekarju p. d. Razaju velika ljudska veselica s petjem, deklaracijami itd., pri kateri bodeta sodelovala dva pevska zbora in udarjali tamburaši. Veselica se vrši ob vsakem vremenu, ker je prostor pokrit.

Ruda. Naše „Izobraževalno kmetško društvo“ napravi v nedeljo po blagoslovu, dne 22. avgusta 1909, svoje mesečno zborovanje v gostilni pri Pučju v Lipi pri Rudi. Na sporedu so podučni govori in igra: „Zakleta soba v gostilni pri zlati goski“. Na to zborovanje vljudno vabi vse prijatelje izobrazbe in pravega napredka *odbor*.

Železna Kapla. K. s. izobraž. društvo priredi 22. vel. srpana t. l., dopoldne po sv. maši, zborovanje pri sv. Ani v Koprivni. *Odbor*.

Vabilo na ustanovni shod Katol. slov. izobraževalnega društva „Kočna“ v Svečah. Spored: 1. Uvodna koračnica: „Napried“. Udarja

prvikrat na novo ustanovljeni tamburaški zbor „Kočna“ v Svečah. 2. Pozdrav in prečitavanje pravil. 3. Sprejem udov in pobiranje udnine. 4. Volitev odbora. 5. Tamburanje in petje. 6. Govori: Dr. Janko Arnejc. 7. Zaključno tamburanje. 8. Slučajnosti in razgovor. Pevci pridejo iz Šent-Janža. Tamburanje oskrbi domači društveni zbor „Kočna“ v Svečah. Ustanovni shod se vrši ob 4. uri popoldne v prostorih Adamove gostilne v Svečah v nedeljo 29. avgusta 1909. Prosto-voljni darovi se hvaležno sprejmejo v nakupovanje knjig in drugih društvenih potrebščin. Slovenci, Slovenke, Rožani, prihitite v obilnem številu!

Pripravljali odbor.

Št. Lips. Naše slov. katol. izobraževalno društvo napravi v nedeljo, dne 22. t. m., mesečno zborovanje v društvenih prostorih; na sporedu je poučen govor. Potem se bodo pobirali darovi za „Št.-Ilijski dom“. Prijatelji društva, pridite v obilnem številu. *Odbor*.

Prevalje. (Letna veselica.) Kat. slov. delavsko društvo v Prevaljah priredi svojo letno veselico v nedeljo, dne 22. avgusta, ob 1/4. uri popoldne na vrtu g. Kristana v Farski vasi. v slučaju slabega vremena v dvorani. Na sporedu so govori, tamburanje, igra „V Ljubljano jo dajmo“, petje ter srečolov in šaljiva pošta.

Književnost.

Ravnokar je izšla v založništvu v Ljubljani „Družinska pratika“ za leto 1910. z zelo raznovrstno in zanimivo vsebino ter mnogimi slikami. Dobiva se od danes nadalje v vseh trgovinah. Cena 24 vin. izvod, po pošti 10 vin. več. Kdor bi je ne mogel dobiti pri domačem trgovcu, naj si jo naroči v Ljubljani pri „Katoliški Bukvarni“ ali pa v prodajalni „Katol. tiskovnega društva.“ Zahtevajte povsod le našo „Družinsko pratiko“ s podobo sv. Družine. Razprodajalci dobe znaten popust.

Kaj je novega po svetu.

Umrl je v ponedeljek, dne 16. t. m., v Mari-boru šolski svetnik g. Janez Majciger.

Nesreča na Škrlatici. Gospoda dr. Stojc, tajnik zdravniškega društva v Ljubljani, in nadučitelj Petrovčič iz Kranjske gore sta se odločila, da odrineta v noči od nedelje na ponedeljek na Škrlatico in da zavzameta njen vrh od severne strani po na novo najdeni poti, ki sta jo sklenila tudi markirati. To je silno težavna in nevarna tura, o kateri je poročal neki časnik, da jo je zmagal še-le en sam hribolazec. Krog druge ure v ponedeljek popoldne sta prišla do mesta, odkoder bi morala do vrha plezati, približno 600 metrov visoko po kaminih, stenah, razpokah, snegovih in policah. Izvolila sta stensko razpoko, ki je bila videti njuni nameri prikladnejša nego vlažni in opolzki kamin. Dr. Stojc je kot izurjenjši turist hodil naprej in je ob razpoki v steni dospel na nje višino, t. j. na mesto, odkoder je zapazil, da ne more nadaljevati započete poti. Hotel se je vrniti in je, naslanjajoč se na steno, zagrabil za skalo, katere prepereli, kakih 25 kilogramov tehtajoči del se je odkrušil in ga je odrival od stene. Dr. Stojc se je moral ozirati na spodaj stoječega tovariša, kateremu je velel, naj se umakne. Zraven je pa moral misliti ná-se, kako bi se iznebil težke skale, ki ga je odrivala, ne da bi ga potegnila s seboj. S svojim telesom jo je moral pripraviti v tako lego, da bi ob njegovi strani zdrsnila navzdol. To se mu je posrečilo, a ker je bil že skrajno utrujen, so mu odpovedali prsti, ko je iskal novega oprijemišča; dr. Stojc je padel kakih 15 metrov parkrat butniviši ob skalo navzdol in je obležal v snegu in ledenici. Po dolgem trudu se je posrečilo Petrovčiču spraviti ponesrečenega tovariša na melino, na ozko polico, pod katero se je takoj nadaljevala navpična stena kakih 50 metrov globoko. Pa tudi na tem mestu dr. Stojc ni bil varen, zato ga je g. Petrovčič prirnil napol sedečega, napol ležečega do stene, kjer se je nahajala dolbina, in ga privezal in zavaroval ob skali z vrvjo. V tem položaju je prebil dr. Stojc, ki se je kmalu po padcu zavedel, dolge štiri dni in tri še daljše noči. Ker je potreboval Petrovčič za to prvo rešilno delo cele tri ure in se je bližal večer, se ni mogel še ta večer vrniti v dolino; prehoditi bi bil moral tako nevarna mesta, da bi se bil v noči samega upropastil. — Grozna noč na polici. Pričelo je deževati, bliskati se in grmeti, in neznošno mrzel veter je pretresal premrznjene ude prenočujočima hribolazcema. Ker je bila ta pot težavna, sta vzela v Kranjski gori s seboj čisto malo živeža in najpotrebnejšo obleko. Ko je minila noč, se je g. Petrovčič začel pripravljati na odhod v dolino. Pripravil je ob ranjencu nekaj živil, tako da bi jih mogel ta doseči. Odložil je

Priporočujemo našim družinam
Kolinsko cikorijo.

vso svojo obleko, kar jo je mogel pogrešati, in zavil v njo prezebujočega ponesrečenca in odšel v sami srajci in hlačah proti Kranjski gori, kamor je došel ves izmučen po približno osemurni hoji in naznanil nesrečo. — Rešilni poizkus. Prva rešilna ekspedicija je odrinila v terek popoldne v spremstvu g. župana dr. Tičarja; drugo nočno je vodil g. dr. Tominšek iz Ljubljane; tretjo je odposlal župnik Aljaž z Dovjega, končno je poslalo tudi nemško planinsko društvo nekaj svojih voditeljev. V sredo so pregledali vrhove Škrlatic, spuščali se po vrveh po stenah sem in tja in končno čuli dr. Stojca, ki je klical na pomoč. Videli ga niso, pač pa so spustili enega vodnikov po vrvi v bližino ranjenca. Ker nikakor niso mogli priti do ranjenca, so sklenili, vrniti se nazaj v Kranjsko goro in prinesiti s seboj velik zabo, v katerega bi položili dr. Stojca in ga potegnili po steni navzgor. Našel se je pa človek, ki se je spomnil na pogumne slovenske Trentarje, najboljše vodnike, in je naprosil dva češka hribolazca, da jih pokličeta. — Junaki Trentarji. Vodniki iz Trente so bili že po sedmi uri zjutraj pri delu. Tiho, pogumno, drzno so se lotili rešilnega dela, plezali po stenah, zabijali kline, spuščali vrvi in so v neverjetno kratkem času dospeli do dr. Stojca, katerega so potem brez zaboja, ampak z vrvmi spustili po stenah in policah 150 metrov v skrajno naporem junaškem delu do strmega snežnega plaza, po katerem so ga vlekli do mesta, kjer so ga čakali zdravniki in drugo spremstvo z obvezami, obleko in živili. — Zdravniška pomoč. Dr. Stojc je imel od mraza že čisto odrevenele roke in noge, tako da sta mu morala zdravnika dr. Tičar in dr. Demšar prste na rokah in nogah neprestano drgati s snegom, da sta mu rešila ude. Pri tem poslu sta mu uravnala zlomljene ude. Iz višine 2000 metrov so nesli ranjenca na nosilnici v Pišenco, kjer jih je čakal voz, na katerega so položili nosilnico in ranjenca na nji. Med tem so se pripeljali v Kranjsko goro zdravniki gg. vladni svetnik dr. Šlajmer, primarij dr. Robida, prosekter dr. Plečnik in mestni zdravnik dr. Rus z vsem potrebnim orodjem. Dognali so, da ima dr. Stojc zlomljeno levo nogo in desno roko, levo roko pa zvinjeno, druge poškodbe niso nevarne. Ranjenec je prenašal vse muke čudovito potrpežljivo. Pripeljali so ga v deželno bolnišnico v Ljubljano, kjer se razmeroma dobro počuti.

Esperanto in Slovenci. Pogosto se toži po pravici, kako majhen je naš narod, da ga skoraj nikdo ne pozna zunaj naših ozkih mej, da je širokemu svetu le malo znana krasota našega jezika, naše književnosti in naših pokrajin. Isto usodo so delili še pred kratkim Hrvatje. Toda poprijeli so se esperanta, začeli so izdavat svoj list in namah je spoznalo čez deset milijonov esperantistov hrvatski narod. Iz celega sveta dobivajo v zameno časopise, priznalna pisma, vse se čudi krasoti hrvatskega jezika. Njihovo glasilo „Kroata Esperanto“ piše: „I tako je „Esperantom“ več učinjen prvi korak, da upoznamo svet z našom milom domovinom, s njenim književnim blagom i ostalim umnim stečevemamo, s pučanstvom njezinim i prizorilnom joj ljepotama.“ — Skrajni čas je, da se razširi esperanto tudi med Slovenci. Naše esperantno gibanje je sicer zadnji čas napredovalo bolj polagoma, vendar ni počivalo. Pravo življenje pa se bo začelo šele, ko izide slovnica. Zato pozivljamo vse prijatelje našega gibanja, vse, ki žele, da zaslovi naš narod po širnem svetu, da se naroče na slovnico, četudi ne nameravajo postati esperantisti. Prijave prosimo na naslov: Lj. Koser, Juršinci, Štajersko. Naša dolžnost je, da podpiramo tudi brate Hrvate ter naročimo njihov izboren list ter pokazemo tako tudi v dejanju jugoslovansko vzajemnost (Kroata Esperantisto, Zagreb, Beškovičeva ulica 13).

Loterijske številke 14. vel. srpana 1909:

Trst 31 84 63 73 86
Linc 10 41 31 38 68

Dva knjigoveza pomočnika

pridna in trezna delavca, posebno izvežbana v izdelovanju zlate obreze, sprejme **takoj Družba sv. Mohorja v Celovcu**, kateri naj se pošljejo ponudbe z zahtevano tedensko plačo.

Služba organista in mežnarja

se odda v večjem trgu na Spodnjem Koroškem. Lepo stanovanje, letna plača 600 kron. Nastop 14. novembra 1909. Naslov se izve pri upravnistvu „Mjira“ v Celovcu.

Listnica uredništva.

S. d. Vidiva se v četrtek, dne 26. avgusta v Šlajherjevi gostilni v Logivasi. Pridi gotovo!

Tržne cene v Celovcu

12. vel. srpana 1909 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	—	—	—	—
Rž	19	50	20	25	11	80
Ječmen	—	—	17	59	9	50
Ajda	—	—	22	44	11	22
Oves	21	70	23	—	8	10
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	30	47	19	20
Turščica	—	—	19	47	11	10
Leča	—	—	24	—	15	36
Fizola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	5	77	2	60
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	9	50	11	—	—	—
„ kisló	6	—	8	—	—	—
Slama	5	—	7	50	—	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	26	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) 1 kg	2	60	2	80	—	—
Surovo maslo (putar), 1 „	2	60	3	20	—	—
Slanina (špeh), povoj, 1 „	2	—	2	20	—	—
„ „ „ surova, 1 „	1	60	1	70	—	—
Svinjska mast 1 „	1	70	1	80	—	—
Jajca, 1 par	—	14	—	16	—	—
Piščeta, 1 „	2	60	2	80	—	—
Race	—	—	—	—	—	—
Kopuni, 1 „	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	10	3	30	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	2	60	2	90	—	—
Živina	Počrez	100 kilogramov			Prignalo	Prodalo
	od do	od do	od do	od do		
	v k r o n a h					
Konji	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	62	—	144	—	8 4
„ za vožnjo	286	400	—	—	—	19 10
Junci	300	—	60	—	—	5 2
Krave	140	420	58	—	—	78 32
Telice	180	—	—	—	—	1 1
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—
Praseta, plemena	10	54	—	—	—	146 92
Ovce	—	—	—	—	—	—

Častna izjava.

Podpisani Franc Nuk, Rihtarjev sin v Žvabeku, preklicujem in obžalujem vse svoje nečastno in lažnivo govorjenje zoper gdč. Elizo Uranšek. Izjavljam, da sem vse to govoril v svoji mladeniško nespametni lahkomišljenosti, da bi se pred drugimi bahal.

Zahvaljujem se tudi, da se je vsled te izjave odstopilo z opravičenim sodnijskim postopanjem zoper mene. — Zavežem se obenem plačati stroške te izjave v „Miru“.

V Žvabeku, dne 13. avgusta 1909.

Franc Nuk.

Kakšno veselje in kakšen ponos občuti gospodinja pri pogledu njene svetle, slastne, čiste kuhinje! In kako hitro je vse osnaženo, perilo kakor cela hiša! Čar zadovoljnosti in veselja vlada njen dom. S

Schicht-ovim milom

se to lahko doseže.

Največja trgovina te stroke v Celovcu.

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, vedno najnovejši izbor.

Zaloge je stalno v vrednosti 1/4 milijona kron. Za prodajanje na debelo oddajam blago trgovcem po tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa zimskega blaga bodem letos po zelo nizkih cenah prodajal, t. j. brez konkurence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala. Imam za ženine in neveste zmerom veliko zalogo in najlepše blago na razpolaganje.

Vsi uslužbenci govorijo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine,
Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorjena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin

v stari Souvanovi hiši
na Mesinsem trgu št. 22
v Ljubljani

Na prodaj imam okoli 1500 komadov Wienerberger

zarebane strešne opeke,
inpregnirane, po najnižji ceni.

Fric Filipowsky
pri Smolniku, Prevalje.

Prijatelji, prepričajte se,

da vsakdo prihrani mnogo denarja, kdor oskrbi svoj nakup raznega tkalskega blaga naravnost pri izdelovaltju-veščaku, ker le ta more vsestransko najboljšo postreči.

CEFIRI

Špeciálno izdelovanje

kanafase, oksforde, šipkovine in vsakovrstne tkanine lastnega izdelka priporoča po najnižjih cenah Izborna češka krščanska tvrdka

Vzorci zastoj

JOŽEF SUCHANEK,

Prva mehanična in ročna tkalnica ter razpošiljalni zavod izbornih tkanin v Novem Hradku pri Novem Mestu na Metuji, Češko.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Slovenec Konrad Skaza

delavnica za vsa cerkvena dela
v St. Ulrich, Gröden (Tirolsko)

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki za stonj in franko. Postrežba solidna in hitra.

Pristni kranjski
lanenooljnati firnež
Glinate barve

v posodicah po $\frac{1}{2}$, 1 kg kakor tudi
v večjih posodah

Fasadne barve za hiše
po vzorcih

Slikarski vzorci
in papir za vzorce

Laki

pristni angleški za vozove, za pohištva
in za pode

Steklarski klej (kit)

priznana in strokovno preizkušena
najboljši

Karbolinej prve vrste

Mavec (gips) za podobarje in za stavbe

Čopiče domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt
priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

Prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!

Prismega vina

imam še naprodaj nad

200 hektolitrov

po nizkih cenah od 30 vinarjev dalje, na postajo Ajdovščino postavljenega. Pošiljam **bela, rdeča in črna vina** od 56 litrov dalje.

Kupim **vinske sode** iz hrastovega lesa, od tudi 100 litrov dalje, močne in v dobrem stanu, naj si bodo nove ali stare, za oboje se priporočam.

Josip Cotič

posestnik vinograda in trtničar, Vrhpolje, p. Vipava, Kranjsko.

Ona dva mizarska pomočnika,

ki sta se ponudila za delo nekemu mizarskemu mojstru v tržaški okolici, prosi isti, da mu zopet pišeta, ker ne ve njihovega naslova.

Hiša

se da na šest let v **najem**. Posestvo obsega 35 mernikov setve, dva oralna travnika, sadni vrt z lepim sadjem in prosta paša. Več pove posestnica **Marija Poluk pd. Kostwein** v Št. Lovrencu pri Sv. Petru, pošta Velikovec.

Kranilno in posojilno društvo v Celovcu

4 $\frac{1}{2}$ %

kmečki kreditni zavod za Celovško okolico
Pavličeva ulica števil. 7

uraduje

ob četrtek od $\frac{1}{2}$ 10. do 12. ure in od $\frac{1}{2}$ 2. do 3. ure,
ob sobotah od 10. do 12. ure.

4 $\frac{1}{2}$ %

Društvo jamči za popolno varnost vlog s premoženjem vseh udov.

Janez Goleš v Celovcu

Paradeisergasse števil. 20.

podobarska in pozlatarska delavnica za cerkvena dela

se vljudno priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v izdelovanje, prenovljenje in pozlačenje oltarjev, prižnic, božjih grobov, okvirjev, svetih podob in tabernakljev po predpisu.

Za fino in trajno delo prevzame popolno jamstvo.

Kos vsaki konkurenci.

Priznana najcenejša slovenska tvrdka na Koroškem.

Zaradi zelo velike zaloge oddajam po jako znižanih cenah najboljše **mlatilne stroje** za rabo na roko in gepelj, čistilnice od najpriprostejše do najfinejše vrste, sadne in grozdne mline, stiskalnice za grozdje in sadje, kakor sploh vse poljedeljske stroje in jamčim za dobro kakovost.

Trgovina z železnino „Merkur“ P. Majdič, Celje, Stajersko.

Traverze, cement, strešno lepenko, sploh vse stavbinske potrebščine, umetna gnojila vseh vrst, posebno sedaj za ajdo, prodajam po najnižjih cenah.

Slike in ceniki poljedeljskih strojev zastoj in poštne prosto.

Tovarna glinastih izdelkov **F. P. Vidic & Komp., Ljubljana**

ponudi vsako poljubno množino

zarezanih strešnikov (Strangfalzziegel) sistem Marzola, zidarske opeke, peči itd.

Na zahtevo pošljemo takoj vzorce in ponudbo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 3.000.000.
Rezervni fond K 300.000.

Denarne vloge obrestujemo po 4 $\frac{1}{2}$ % od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta števil. 27.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavoje. — Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8.— za kom. Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad. Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.